

6.1 Kunnallistekniikka liikelaitos

Liikelaitoksen yleistavoitteen toteutuminen

Yleistavoite on seurantajaksolla toteutunut suunnitellusti. Perustehtävät (katuverkon sekä puisto-, yleisten alueiden ja luontokohteiden kunnossapito ja kehittäminen) on hoidettu palvelukuvauksien ja hoitoluokitusten mukaisesti, ja palvelutuotantoa on kehitetty mm. valvonnan, suunnittelun, digitalisaation ja robotiikan hyödyntämisen kautta.

Taloudessa on pysytty asetetuissa tavoitteissa. Kehittämisen- ja investointitoimenpiteitä on edistetty mutta investointitarpeet ja kustannusten nousupaineet edellyttävät jatkossakin priorisointia ja kustannustehokasta toteutusta.

Yleiskuvaus liikelaitoksen palveluista ja tarkoituksesta

Limingan kunnallistekniikka liikelaitos vastaa kunnan rakennetun ympäristön ylläpidosta, kehittämisestä ja rakentamisesta. Sen tehtävänä on tuottaa laadukkaita, kustannustehokkaita ja ympäristöystävällisiä teknisiä palveluita, jotka tukevat kunnan vetovoimaa, turvallisuutta ja toimivuutta.

Palvelualueen keskeisiä palveluita ovat:

Katuverkon ylläpito: Asemakaava alueilla ylläpidettävää katuverkostoa on 80 km, kävelyn- ja pyöräilyväyliä 48 km. Katuverkostosta 65 km on valaistua. Palvelusopimuksen mukaisesti kadut pidetään riittävän hyvässä ja turvallisessa kunnossa. Riittävällä tilaajan myöntämällä investointirahoituksella ja ulkopuolisella hankerahoituksella voidaan panostaa tiestön peruskorjauksiin ja niiden kuntoon. Talvikunnossapidon laatua voi seurata Fluent RoadInfo (fluentprogress.fi) palvelussa.

Yksityisteiden tiekunnille (46 km) kunta järjestää ympärivuotista kunnossapitoa sekä erikseen haettavaa aurauspalvelua. Liikelaitos ylläpitää aurauspalvelurekisteriä ja huolehtii kunnossapitoon liittyvistä hallinnollisista ja käytännön tehtävistä.

Yleisten alueiden sekä puisto- ja viheralueiden hoito: Limingassa on n. 200 ha Rams - kunnossapitoluokitukseen kuuluvia viheralueita, joista leikattavaa nurmialaa on lähes 50 ha ja avoimia viheralueita 7 ha. Viheralueiden hoito toteutetaan viheralueiden kunnossapidon luokituksen mukaisesti Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 (liminka.fi). Viheralueiden kunnossapidon laatua voi seurata Fluent RoadInfo (fluentprogress.fi) palvelussa.

Leikkipuistoja Limingassa on 18 kpl. Liikelaitos huolehtii puistojen leikkikenttävälineiden riittävästä huollosta ja kunnossapidosta sekä laitteiden säännönmukaisesta tarkastamisesta. Leikkipuistojen ympäristöt pidetään viihtyisinä ja turvallisina leikkipaikkoina. Limingan leikkipuistoihin voi tutustua Fluent Outdoors - Liminka palvelussa. Luontokohteilla pidämme lintutornit, nuotiopaikat ja polut turvallisina ja siisteinä retkeilijöille ja matkailijoille. Keskeisiä kohteita ovat Liminganlahden luontokeskus, Temmesjoen luontopolku ja Alakestilän Arboretum. Käytämme sähköistä huoltokirjaa turvallisuuden valvonnassa.

Paikkatietopalvelut: Tuottaa mittaus- ja kartoituspalveluita maankäytön ja rakentamisen sekä kunnallistekniikan tarpeisiin oikeilla lähtötiedoilla oikea aikaisesti.

Infraomaisuuden hallinta ja aluesuunnittelu: Infraomaisuutta pidetään yllä hyödyntäen kuntokartoituksia, korjausvelkalaskelmia sekä investointisuunnitelmia. Ennakoivaa kunnossapitoa edistetään huolto-ohjelmilla sekä osaavalla henkilöstöllä. Alueiden kehittämisessä ja infrasuunnittelussa huomioidaan toiminnallisuuden lisäksi muun muassa esteettömyys, viihtyisyys, turvallisuus. Kunnallistekniikan tuottamia palveluita ja sen laatua seurataan kahdesti vuodessa tehtävillä laatukierroksilla yhdessä tilaajan kanssa.

Toimintaympäristöanalyysi

Kunnallistekniikka liikelaitos vastaa katuverkon, puisto- ja yleisten alueiden sekä luontokohteiden kunnossapidosta, kehittämisestä, rakentamisesta. Sen toiminta vaikuttaa suoraan kunnan vetovoimaan, turvallisuuteen ja viihtyisyyteen. Toiminta ja osaaminen on laaja-alaista, ammattitaitoista ja tehokasta. Hyvinvoiva työyhteisö yhteistyössä muiden yksiköiden ja sidosryhmien kanssa tukee toisiaan yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa.

Limingan kunnan strategiset tavoitteet painottavat elinvoimaisuutta ja vetovoimaisuutta, mikä vaikuttaa kunnallistekniikan investointitarpeisiin ja infrastruktuurin kehittämiseen. Asukkaiden odotukset palveluiden saatavuudesta ja laadusta kasvavat. Kunnan talouden tilanne osaltaan vaikuttaa investointien priorisointiin ja mahdollisuuksiin toteuttaa investointeja. Korjausvelan hallitsemiseksi ja investointitarpeiden selvittämiseksi tehdään säännöllisiä kuntokartoituksia, pitkän aikavälin investointisuunnitelmia, taloudellista suunnittelua ja ennakoivaa kunnossapitoa hyödyntäen erilaisia digitaalisia järjestelmiä. Yhteisrakentaminen Limingan Vesihuollon ja muiden verkostojen kanssa huomioidaan investointitarpeiden ja infrasuunnittelussa.

Aiempien investointien keskeneräisyys haastaa katu- ja viheralueiden kunnossapidossa. Luiskien ja puistoalueiden heinittyminen ja risuttuminen vaikuttaa yleisilmeeseen ja kunnossapidon lisääntyvään tarpeeseen. Tämän vuoksi olisi tärkeää saada riittävä oikea-aikainen investointirahoitus alueiden viimeistelyyn.

Limingan luontoarvot ja hyvin hoidetut laadukkaat luontokohteet sekä puisto- ja virkistysalueet vaativat hyvää ja kestävä suunnittelua sekä ylläpitoa. Kestävän kehityksen periaatteet ohjaavat toimintaa ja ympäristöystävälliset ratkaisut ovat yhä tärkeämpiä. Ympäristön monimuotoisuus ja kestävät ratkaisut korostuvat suunnittelussa ja kunnossapidon tavoitteissa. Ilmastonmuutoksen vaikutukset huomioidaan muun muassa kasvavien hulevesien ja tulvavesien hallinnassa. Luontokohteiden huonokuntoisten rakenteiden uusiminen mahdollistaa kohteiden paremman käytön matkailun ja kunta-laisten tarpeisiin.

Teknologian kehitys tarjoaa mahdollisuuksia palvelutuotannon prosessien kehittämisessä. Toimintakaudella hyödynnetään robotiikan tuomia mahdollisuuksia sekä sähköisten työkalujen käyttöönottoa kunnossapidon tehostamiseksi ja resurssien optimaalinen käyttö huomioiden. Ajantasainen paikkatieto- ja pohjakartta- aineisto edistää kestävä suunnittelua ja kartta-aineiston tuottamista.

Riittävä budjetointi ja kustannustehokas toiminta tukee taloudellista suorituskykyä. Omistaja-asiakkaan taloudellinen tilanne vaikuttaa palveluiden tuotantoon. Palveluverkkoa arvioidaan ja sopeutetaan vastaamaan kysyntää ja resurssien saatavuutta. Palveluiden kustannusten nousu pakottaa en-

nakoimaan ja tarkastelemaan palvelurakennetta uudelleen. Epävakaas maailmanpoliittisessa tilanteessa vaikuttaa energian ja raaka- aineiden hankintahintoihin ja saatavuuteen.

Palveluiden järjestämisen ja keskeisten toimenpiteiden toteutuminen

Katujen peruskorjausten tarve ja palvelutason nosto näkyy suunnitelmakaudella kunnossapidon kasvavina kuluina. Toimintakauden kuluissa on huomioitu katujen kunnossapidon kulujen kasvaminen. Talousarviossa on varauduttu liikenneturvallisuutta parantaviin toimiin kuten liikenteenjakajien kunnostamiseen, Tupoksen pyöräteiden vesakon raivaukseen sekä viitoituksen päivittämiseen ja laadukkaamman talvihoidon järjestämiseen keskustan alueella sekä koululaisten käyttämien kävely- ja pyöräilyväylien parannuksiin talvi- ja kesähoidossa. Suunnitelmakaudella päivitetään katujen kuntoinventointi, joka tukee investointitarpeiden priorisointia ja ohjaa kunnossapidon resursseja. Palveluiden kustannusten nousu pakottaa ennakoimaan ja tarkastelemaan palvelurakennetta uudelleen yksityisteiden osalta.

Kovan pakkas- ja vähälumisen talven vaikutukset toimintakauden kuluissa näkyi laskevana. Myöskään liukkaudentorjunnalle ei ollut tarvetta, joten palvelujen ostot talvikunnossapidossa olivat arvioitua pienemmät. Muutoin kunnallistekniikan näkökulmasta rakentamisen ja kunnossapidon palveluissa on odotettavissa hintojen nousua johtuen maailman laajuisesta tilanteesta.

Katujen talvikunnossapidon laadun varmistamiseksi on hankittu ulkopuolista valvontapalvelua. Yksitysteiden kunnossapidon avustusmallin luonnos on esitelty liikelaitosten johtokunnalle.

Aikainen kevät koitti maaliskuussa, jolloin aloitettiin tulvantorjuntatyöt. Kevätulvat alkoivat Pohjois-Pohjanmaalla poikkeuksellisen aikaisin ja tulvahuippujen suuruus jäi pääosin keskimääräistä pienemmäksi. Tulvariskien hallitsemisen tueksi uusittiin kalustoa hankkimalla monikäyttöisempi sulatuslaite SteamMaster. Uusi laite mahdollistaa kuuma-vesi/höyrytekniikalla ympäristö- ja vesistöystävällisen puhdistuksen ilman kemikaaleja mm. yleisten alueiden kalusteille ja varusteille sekä toimii katujen kunnossapidon tukena.

Yksi keskeinen osa katujen, yleisten alueiden ja rakenteiden toimivuutta ja kestävyyttä on pitää huolta alueiden kuvaitustöistä. Kuivatustöitä tehtiin suunnitellusti talvityönä Kirkkokarin alueella ojien kaivuulla ja kasvillisuuden kuten puiden poistolla. Kunnostustöitä tehtiin Karintien vieressä menevälle kuivatusojalle mikä oli paikoin pahasti liettynyt.

Kaudella on tehty useita kilpailutuksia, jotka ovat liittyneet kirkonkylän ja Tupoksen katualueiden suunnitteluun ja kuntoinventointiin, tienvarsien kunnossapidon niittotöihin sekä uuden valaistuksen rakentamiseen Kotirannan alueelle. Investointien katu- ja aluesuunnitteluita kilpailutettiin isompina kokonaisuuksina, näin näiden kustannukset ovat jääneet alle arvioidusta. Katu- ja aluesuunnittelun tueksi on teetetty Kirkkokarin alueelle kävely- ja pyöräilyverkoston verkkoselvitys sekä Liminganlahden ja Tupoksen koulualueiden pysäköinnin selvitykset. Palovesiverkoston tarkastelu on saatu loppuun alkuvuodesta.

Viher- ja yleisten alueiden hoidossa kausityön tarve on huomioitu henkilöstöresursseihin. Kunnossapidon palvelun osto tehdään taloudellisten ja henkilö resurssien puitteissa. Viheralueiden ja leikkipuistojen kehittämistyötä tehdään verkostosuunnitelman mukaisesti. Leikkipuistojen huonokuntoisia rakenteita uudistetaan ja puistoalueilta poistetaan hävitettäväksi säädettyä viitapihlaja-angervoa.

Museoalueen toiminnallisuutta ja ympärivuotista käyttöä lisätään jätehuollon ja valaistuksen ratkaisuilla. Toimintakaudella hyödynnetään robotiikkaa viheralueiden kunnossapidossa. Robotiikasta saatuja hyötyjä ovat henkilöresurssien käyttö muissa tehtävissä, ajankäytön tehostuminen sekä hoitoluokituksen mukaisen laatutason ylläpitäminen. Puistometsien hoitoa toteutetaan laaditun kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Huonokuntoisesta katupuustosta toteutetaan erilliset kuntoarviot.

Kausityön tarpeisiin toteutettiin helmikuussa toiminnallinen rekrytointiprosessi, jossa hakijoiden soveltuvuutta arvioitiin käytännön työhön pohjautuvien tehtävien ja keskustelujen avulla. Valinnassa painotettiin käytännön osaamista, työn tekemisen tapaa, motivaatiota ja soveltuvuutta kunnan toimintaan. Prosessin tavoitteena oli varmistaa työn sujuvuus, turvallisuus ja pitkäaikainen toimivuus kunnallistekniikan tehtävissä. Robotiikan lisäämisen tarkastelut ovat kohdetasolla käynnissä.

Puistometsien hoitoa toteutettiin kunnossapito-ohjelman mukaisesti Lintupuiston ja Jutkokylän puistometsäalueilla. Työn toteutuksesta vastasi Metsänhoitoyhdistys Siikalakeus. Alkuvuoden aikana on Tupoksen alueilla siistitty pyöräteiden reunoja poistamalla risukoita ja huonokuntoista puustoa liikenneturvallisuuden ja yleisen viihtyisyyden parantamiseksi. Raivauksia on toteutettu lisäksi ojalinjien kaivuiden yhteydessä. Pienten kohteiden puunrungot ovat olleet myynnissä huutokaupassa ja ovat olleet näin ollen kaikkien kuntalaisten saatavilla.

Leikkipuistoverkoston pitkäntähtäimen suunnitelmaan liittyvä Okkosenrannan leikkipuiston suunnittelu aloitettiin osallistamalla kuntalaisia uuden leikkipuiston suunnitteluun. Webropol -kyselyllä toteutetussa osallistamistavalla lapset pääsivät kertomaan mielipiteitään uuden leikkipuiston sisällöstä. Varsinainen suunnittelu toteutetaan myöhemmin tänä vuonna. Leikkipuistojenturvallisuuteen liittyvä omavalvonnan turvallisuusasiakirja päivitettiin alkuvuodesta. Aikainen kevät ja lämpimien ilmojen saapuminen mahdollisti kausi-istutusten toteutuksen torialueelle.

Luontokohteiden huonokuntoisten rakenteiden uusimiseen on varauduttu Liminganlahden lintutornin ja Alakestilän Arboretumin siltojen osalta. Koululasten lukumetsä on aktivoinut Hahtikarin sillan käyttöä, joten turvallisemman kulkuyhteyden toteuttamiseksi koululaisille silta uusitaan toimintakaudella. Suunnitelmakaudella seurataan toimintaa tukevia rahoitusmahdollisuuksia ja niitä haetaan, mikäli ne tukevat liikelaitoksen toimintaa.

Liminganlahden lintutorni on saanut Liminganlahden ystävät ry:n hakeman rahoituksen lintutornin uusimiseen. Uuden tornin rakentaminen käynnistyy syksyllä 2026. Luontokeskuksen siirrettyä kunnan omistukseen on noussut tarve uusia opasteita ja digitaalisia palveluita kohteelle. Hahtikarin koululaisten lukumetsän turvallisen saavutettavuuden toteuttamiseksi on käynnistetty selvitykset ja suunnittelu sillan rakenteista ja sen rakentamisen kuluista. Seurantajaksolla on haettu ulkopuolista rahoitusta Traficomilta Liminganlahden koulualueen liikenneturvallisuuden parantamiseen sekä Oikotien kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseen.

Kunnallistekniikan varastointitilojen tarve on selvittelyssä suunnitelmakaudella. Ekokorttelista varatun tontin rakentuminen, Kuormatien sekä Selkämaan tilojen mahdolliset muutokset vaikuttavat järjestelyihin. Pölykujan varikon toimistotiloja tarjotaan myös omistaja-asiakkaan käyttöön.

Seurantajaksolla varastointitilat ovat säilyneet nykyisellään.

Investointi tarpeiden selvittämiseksi on tehty pitkän tähtäimen suunnitelmat (PTS) katujen sekä viher- ja leikkipuistoverkoston. Vuosittain laaditaan yhdessä tilaajan kanssa katujen ja alueiden kunnostamisen investointiohjelma, jonka toteutus on valtuuston määrittelemien määrärahojen mukaista. Tulevalla kaudella rahoitusta on esitetty mm. katujen ja yleisten alueiden kunnostamiseen 920 000 €. Rahoituksella toteutetaan suunnittelua, kuivatusta ja tulvariskien hallintaa, katujen päällystystä sekä peruskorjausta valaistukselle, kaduille, silloille, puistoille ja yleisille alueille.

Vuodelle 2026 myönnetty katujen ja yleisten alueiden investointirahoitus on 920 000 €, jonka toteutusta on edistetty suunnitelmallisesti eteenpäin.

Toimintasuunnitelma

Palvelu	Oman tuotannon osuus	Ostopalvelut	Hankintatapa	Muutokset suunnitelmakaudella
Katujen kunnossapito	15 %	85 %	Kilpailutus, omajohdoinen työ ja tarvikkeet	Kilpailutetut urakoitsijapalvelut, talvikunnossapidon laadun nosto, katuinventointi, liikenneturvallisuuden parantaminen
Aurauspalvelu	3 %	97 %	Kilpailutus	Ei muutosta
Yksityistiet	3 %	97 %	Kilpailutus, omajohdoinen työ ja tarvikkeet	Ei muutosta
Yleiset alueet	67 %	33 %	Kilpailutus, omajohdoinen työ ja tarvikkeet	Kilpailutetut urakoitsijapalvelut, kausityöresussi
Mittaus ja kartoitus	98 %	2 %	Omajohtoinen työ	Ei muutosta

Toiminnan kehittämisen toteutuminen

Katuinfran omaisuudenhallinnan yksi keskeisimmistä työkaluista on kartoittaa katujen nykyinen kunto. Katujen kuntoinventointi päivitetään vastaamaan tämän hetkistä tarvetta. Selvitykset katuverkon palvelutasoon, valaistuksen ja Tuomiaron siltojen kuntoon sekä tulvavesien hallintaan täydentävät infran hallinnan työkalupakettia.

Katujen kuntoinventointi on kilpailutettu ja työn toteuttaa Korppi Group Oy. Tuomiaron siltojen kuntoarvio käynnistyy myöhemmin keväällä.

Toiminnan digitaalisia palveluita kehitetään kunnossapidon päivittäisinä työkaluina. Kunnossapidon

tehtäviin laadittavien kohde- ja työselostekorttien laatimista jatketaan. Jatkossa nämä selkeyttävät työtehtävien jakoa ja ohjaavat paremmin itsenäisempään työntekoon. Kaluston ylläpidon tueksi on otettu käyttöön kaluston hallinnan digitaalinen työkalu, joka odotetaan tuovan hyötyä työturvallisuuden parantamiseen, kustannussäästöihin, raportointiin ja tekniikan ympäristöystävällisyyteen. Digitaalisen työkalun tarve on myös rakentamisen palveluissa, joten asiaa selvitetään tulevilla toimintakaudella. Paikkatietopalveluiden kehittämistä toteutetaan yhteistyössä tilaajan kanssa.

Luontokohteille on laadittu kohdekuvaukset matkailun ja käyttäjien tarpeisiin. Kohdekuvauksia hyödynnetään luontokohteiden digitaalisessa palvelussa kuten luontoon.fi ja Fluent sivustoilla.

Viestinnän tueksi on laadittu viestinnän vuosikello, joka tukee ja mahdollistaa suunnitelmallista, oikea-aikaista viestintää ja sen ennakoitavuutta sekä ohjaa viestintään käytettävien resurssien hallintaa.

Kunnossapidon päivittäisen työkalun käyttöönottoa on jatkettu ja henkilöstöä on koulutettu sen käyttöön.

Kameravalvontajärjestelmän hankinta uusitaan vuoden 2026 aikana. Tavoitteena on parantaa järjestelmän käytettävyyttä ja kustannustehokkuutta. Jatkamme robotiikan käyttöä kunnossapidossa keskeisissä ja Tupoksen viheralueiden hoidossa, robotiikka mahdollistaa kunnossapidon tehostamisen, kunnossapitoluokituksen mukaisen laatutason ja parantaa resurssointia.

Kameravalvontajärjestelmän uusinta ja robotiikan tehostaminen kohdentuu kesäkauden tehtäviin.

Työntekijöiden työhyvinvointia pyritään parantamaan ottamalla henkilöstöä mukaan työn suunnitteluun, lisäämällä työnkiertoa ja tehtäväkohtaisia kohdekortteja sekä kohdennettuja koulutuksia ja tarvittaessa työaikajärjestelyjen muutoksia. Työhyvinvoinnin kehittämistä tuetaan muodostamalla henkilöstöstä työryhmä, joka osallistuu aktiivisesti kehitystyöhön.

Työhyvinvoinnin rakentajat hanke on edennyt hyvin ja hankkeessa on ollut kohdennettuja luentoja niin esihenkilöille kuin kaikille työntekijöille. Kunnallistekniikan henkilöstö on päivittänyt liikelaitoksen työhyvinvontisuunnitelman ja sen toteutusta mahdollistetaan toiminnassa.

Valaistuksen energiasäästötoimenpiteitä on tehty suunnitelmallisesti jo 10 vuoden ajan, työ on vielä kesken. Suunnitelmakaudella pyritään aloittamaan valaistun verkoston selvitykset etä- ja älyvalaistuksen kehittämiseen energiansäästön osalta.

Seurantajaksolla valaistuksen perusparannus- ja rakentamisvalmistelut on aloitettu Vanhan Limingan ja Kotirannan alueilla.

Mahdolliset muutokset palveluverkossa vaikuttavat myös liikelaitoksen toimintaan. Palveluntuotannon osa-alueita arvioidaan ja kehitetään toimintaa sopeuttamalla vastaamaan tilaajan tarpeita.

Yksityisteiden kunnossapidon avustusmallin luonnos on esitelty liikelaitosten johtokunnalle.

Talouden toteutuminen

Tuloslaskelma (Ulk./Kesk.)	TP 2025	TA 2026	TOT 1-3/2026	TOT-TA € 2026	TOT% 2026	Muutos % 2025-2026
LIIVEVAIHTO	1 587 372	1 729 500	437 702	-1 291 798	25,3 %	4,9 %
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	24 601		6 463	6 463		32,9 %
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	28 046		40	40		-50,4 %
MATERIAALIT JA PALVELUT	-1 101 028	-1 129 832	-171 957	957 875	15,2 %	-7,2 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-222 112	-202 600	-63 100	139 500	31,1 %	235,4 %
PALVELUJEN OSTOT	-878 916	-927 232	-108 858	818 374	11,7 %	-34,6 %
HENKILÖSTÖKULUT	-373 266	-458 397	-91 909	366 488	20,1 %	37,4 %
PALKAT JA PALKKIOT	-304 445	-371 282	-73 361	297 921	19,8 %	37,3 %
HENKILÖSIVUKULUT	-68 820	-87 114	-18 548	68 566	21,3 %	37,8 %
ELÄKEKULUT	-62 622	-76 577	-15 982	60 595	20,9 %	33,8 %
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-8 627	-10 537	-2 566	7 971	24,4 %	70,0 %
HENKILÖSTÖKORVAUKSET	2 429					
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 598					-100,0 %
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-106 869	-135 479	-25 302	110 177	18,7 %	-5,6 %
LIIEKELYJÄÄMÄ (-ALIJÄÄMÄ)	56 258	5 793	155 037	149 244	2 676,4 %	9,1 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN SATUN.ERIÄ	56 258	5 793	155 037	149 244	2 676,4 %	9,1 %
YLI-/ALIJÄÄMÄ ENNEN VARAUKSIA	56 258	5 793	155 037	149 244	2 676,4 %	9,1 %
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	56 258	5 793	155 037	149 244	2 676,4 %	9,1 %

Talousarviossa on huomioitu omistajaohjauksen linjaukset kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Toimintakaudelle suunnitellut korotukset liittyvät katujen korjaustarpeeseen, talvikunnossapidon laadun nostoon koululaisreiteillä, liikenneturvallisuuden parantamiseen ja robotiikan lisäämiseen. Toiminnan kehittämisellä, kilpailutuksella ja tuotevalinoilla pyritään hillitsemään kustannuskehitystä. Tuottavuutta pyritään parantamaan jatkuvalla vastuullisella ja kestäväällä palvelujen kehittämisellä, pitkän tähtäimen suunnittelulla, kustannusvastaavalla hinnoittelulla ja sopimusohjauksella.

Liikelaitoksen henkilöstökulut ovat talousarviossa. Vakituisten henkilöstön määrä on laskenut vuodesta 2022. Kausityön resurssin tarve tarkastellaan vuosittain tilauskannan mukaisesti. Muuttuva toimintaympäristö, tilaajan talouden sopeuttamistarpeet ja maailmanpoliittinen tilanne voivat vaikuttaa myös liikelaitoksen toimintaan. Suunnitelmakaudella seurataan eri rahoitusmahdollisuuksia ja niitä haetaan, mikäli ne tukevat liikelaitoksen toimintaa.

Katujen korjaustarpeen hallitsemisen tueksi on seurantakaudella haettu Traficomien rahoitusta Liminganlahden koulualueen liikenneturvallisuuden parantamiseen sekä Oikotien kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseen. Lisäksi katualueiden kuntoinventoinnin palvelu on kilpailutettu ja työ toteutetaan kesän 2026 aikana. Kausityön lisäyksen tarve toteutetaan suunnitelman mukaisesti jaksottaen palkkaamista työn teettämisen tarpeen mukaan.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hinnat ovat noususuhdanteiset maailmanlaajuisen tilanteen vuoksi. Kustannusten nousua on nähtävissä mm. polttoainekuluissa ja rakennustarvikkeissa. Talvikunnossapidon palvelun ostot ovat jääneet arvioitua pienemmäksi vähälumisen talven ja vähäisen liukkauden torjunnan osalta. Palveluiden ostot ovat katsauksen aikaan toteutuneet 17,5 % talousarvion nähden.

Kunnallistekniikan liikelaitos on pysynyt sille asetetuissa taloudellisissa tavoitteissaan. Liikelaitoksen liikevaihto vuodelle 2026 on arvioitu 1,72 milj. Liikelaitoksen kulut ovat alittuneet talousarvion 155 037 € kulujen toteutuman ollessa 16.7 %.

Liikelaitoksen keskeisten muutosten ja toimenpiteiden toteutuminen

Alueiden laajentuminen, katuverkon korjaustarpeet ja palvelun tason parantaminen kunnossapidossa näkyy suunnitelmakaudella kasvavina kuluina. Toimintakaudelle suunnitellut korotukset liittyvät katujen korjaustarpeeseen, talvikunnossapidon laadun nostoon koululaisreiteillä, liikenneturvallisuuden parantamiseen ja robotiikan lisäämiseen. Katujen ja alueiden investointiohjelmassa on varauduttu energiatehokkuuden lisäämiseen uusimalla katuväläistystä LED -tekniikkaan ja infran kokonaisvaltaisiin uusimiseen valaistuksen osalta. Valaistusta uusitaan mikäli investointimääräraha on esityksen mukainen. Palveluiden kustannusten nousu pakottaa ennakoimaan ja tarkastelemaan palvelurakennetta uudelleen yksityisteiden osalta. Korjausvelan hallitsemiseksi ja investointitarpeiden selvittämiseksi päivitetään katujen kuntoinventointi.

Alueiden laajeneminen näkyy myös puistojen hoidossa kasvavina kuluina sekä aiempien vuosien investointien keskeneräisyys haastaa kunnossapidossa. Tarvetta on kausityöhön henkilöstöresursseissa ja palvelujen oston. Hoidontaso on luokiteltu Rams-kunnossapitoluokituksen mukaisesti. Mikäli halutaan laadukkaampaa hoitoa, tulee kunnossapidon tasoluokitusta nostaa. Suunnitelmakaudella kehitetään hoitokortteja kunnossapidon työkaluksi ja lisätään robotiikkaa, jonka tavoitteena on tehostaa puistojen hoidon tuottamista ja parantaa kunnossapitoluokituksen mukaista laatutasoa. Viheralueiden ja leikkipuistojen kehittämisyyötä tehdään verkostosuunnitelman mukaisesti. Leikkipuistojen huonokuntoisia rakenteita uudistetaan ja puistoalueilta poistetaan hävitettäväksi säädettyä viitapihlaja-angervoa. Museoalueen toiminnallisuutta ja ympärivuotista käyttöä lisätään jätehuollon ja valaistuksen ratkaisulla. Puistometsien hoitoa toteutetaan laaditun kunnossapito-ohjelman mukaisesti. Huonokuntoisesta katupuustosta toteutetaan erilliset kuntoarviot. Luontokohteiden huonokuntoisten rakenteiden uusimiseen on varauduttu Liminganlahdella, Alakestilän Arboretumissa ja Hahtikarissa.

Muuttuva toimintaympäristö, tilaajan talouden sopeuttamistarpeet ja maailmanpoliittinen tilanne voivat vaikuttaa myös liikelaitoksen toimintaan. Suunnitelmakaudella seurataan eri rahoitusmahdollisuuksia ja niitä haetaan, mikäli ne tukevat liikelaitoksen toimintaa.

Vuosittain laaditaan yhdessä tilaajan kanssa investointiohjelma, jonka toteutus on valtuuston määrittelemien määrärahojen mukaista. Tulevalla kaudella rahoitusta on myönnetty katujen ja yleisten alueiden kunnostamiseen 920 000 €. Alkuvuodesta investointien toteutus on ollut suunnitelman mukaista. Katujen ja alueiden investointiohjelmassa on varauduttu mm. päällysteiden uusimiseen ja katujen suunnitteluun useilla eri peruskorjaus kohteilla. Luontokohteilla Liminganlahden lintutornin uudistaminen on toteutumassa loppuvuodesta Liminganlahden ystävät ry:n hankkeen turvin.

Ulkopuolista hankerahoitusta on saurantajaksolla haettu Traficomilta Liminganlahden koulukeskusten liikenneturvallisuuden parantamiseen sekä Oikotien kävely- ja pyöräilyväylän rakentamiseen. Hanketoiminnan avulla pystytään vaikuttamaan katuverkoston kuntoon ja sen investointitarpeisiin sekä aktivoimaan kuntalaisia kestäviin kulkutapoihin.

Käynnissä olevat toimenpiteet

- Ekokorttelin katu- ja vesirakentamisen kilpailutus
- Kunnossapidon työt katu-, leikkipuisto ja viheralueilla

- Investointiohjelman 2026 mukaiset työt
- PTS laadinnat
- Pohjakartan päivitys ja mitta-aineistojen keruu suunnittelijoille
- Tupoksen kävely- ja pyöräilyväylien liikenneturvallisuutta parantavat raivaukset

Kunnallistekniikan toimintojen osalta toimintakaudella on toteutettu palvelunkuvausten sekä hoito-
luokitusten mukaista kunnossapitoa. Liikelaitos on pysynyt taloudellisissa tavoitteissaan. Palvelualueen perustehtävät pystyttiin toteuttamaan normaalisti sekä kehittämistoimenpiteitä on viety suunnitelmallisesti eteenpäin alkuvuodesta. Omistajaohjauksen mukaisista laaduntarkastuskierroksista ensimmäinen toteutettiin huhtikuussa. Kunnallistekniikka liikelaitos toteuttaa yhteistyössä Ruoka-, puhtaus ja tilapalvelut liikelaitoksen kiinteistöjen piha-alueiden viherhoidon.

Alkuvuoden aikana paikkatietopalvelut ovat koonneet erinäisiä infraan liittyviä kartoituksia sekä pohja-aineistoa useiden eri suunnitelmien suunnittelun tueksi. Aikainen kevät on mahdollistanut tälle vuodelle suunniteltujen katusuunnittelukohteiden kartoittamistöiden aloittamisen jo maaliskuussa. Rakennusmerkintöjä ja sijaintikatselmuskartoitusten osalta on ollut hiljaisempaa, johtuen rakentamisen suhdanteiden taantumisesta.

Talvikunnossapitotyöt käynnistyivät talvikauden alkaessa. Lumimäärät ovat olleet vähäisempiä ja liukkaudentorjuntaa ei juurikaan ole tarvinnut tehdä. Talvikunnossapidon urakoita on ollut mahdollista seurata kunnan nettisivuilta. Talvikunnossapidon laadun ja sopimusehtojen noudattamisen valvontaan on hankittu ulkopuollista valvontapalvelua. Keskusta-alueen suojateiden ja katuliittymien kunnossapitoa on tehostettu paremman käytettävyyden vuoksi ja koululaisten käyttämien pääpyöräteiden kunnossapitoa ja liikenneturvallisuutta on parannettu.

Liikelaitoksen strategisten tavoitteiden toteutuminen

Elinvoimainen kuntaympäristö

Lähtökohtana on kunnan elinvoiman lisääminen tukemalla yritysten kasvua, kehittymistä ja työpaikkojen lisäämistä. Elinvoiman kehittämisessä olennaista on myös työllisyys ja vetovoimainen kunta-brändi. Profiloidumme kansainvälisen matkailun kohteena ja tavoitteenamme on nostaa Liminka yhdeksi luonto- ja teemamatkailun kärkikohteeksi Pohjois-Suomessa.

Strateginen tavoite (kuntastrategia)	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Tavoite	Toteuma
Työpaikkojen ja yritysten määrä kasvaa	Työpaikka-alueiden rakentaminen investointiohjelman mukaisesti	Investointiohjelman toteutus %	Ekokorttelin alueen kunnallistekniikan valmistuminen	Rakentamisen kilpailutus käynnissä
Pohjois-Suomen paras työllisyysaste ja alle 25-vuotiaiden täystyöllisyys	Mahdollistaa nuorille ensimmäinen 2 vk työkeilu/ työpaikka kunnossapidon tehtävissä	Työllistettyjen nuorten määrä	15-20 henkilöä	-
Liminka yhdeksi luonto ja teemamatkailun kärkikohteeksi Pohjois-Suomessa	Edistää luonnon monimuotoisuutta ja hillitää vieraslajien lisääntymistä. Luontokohteiden ylläpito.	Luonnon ennallistamisen ja monimuotoisuuden toimenpiteet Asukaskysely ja kävijämäärät	2 kertaa vuodessa Positiivinen ja kehittävä palaute ja hankkia kävijälaskurit kohteille	Keskustan metsänhoidolliset toimenpiteet -

	Edistää Virkkulan lintutornin uudistumista	Virkkulan lintutornihankkeen valmistumisaste	Uuden lintutornin hanke vireillä	Hanke vireillä (LILY)
--	--	--	----------------------------------	-----------------------

Maankäyttö ja kuntakuva

Maapolitiikkaa toteutetaan erillisen valtuuston hyväksymän maapoliittisen ohjelman mukaisesti. Keskeistä on kunnan vetovoiman ja kunnan keskusta-alueen kehittäminen, hyvät liikenneyhteydet ja julkinen liikenne, kestävän kehitys ja uusien innovaatioiden hyödyntäminen, sekä riittävän tonttitarjonnan varmistaminen.

Strateginen tavoite (kuntastrategia)	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kuntakeskuksen vetovoima kasvaa	Viihtyisä ja hoidettu ympäristö	Asukaskysely	Positiivinen ja kehittävä palaute	-
Saavutettavuus ja liikenneyhteydet paranevat	Edistetään lähijunan toteutumista	Investointien toteuma % peruskorjatut km päällystetyt km	Katujen peruskorjausohjelman tavoitteen toteutuminen	Investointiohjelma käynnissä
	Katujen kunnan parantaminen	Katuinventoinnin toteutuminen	Katuinventoinnin päivittäminen	Kilpailutettu ja hankintapäätös tehty

Hyvinvoivat kuntalaiset

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on Limingassa kuntajohtamisen ytimessä. Se on kiinteä osa kuntastrategiaa sekä talouden ja toiminnan suunnittelua. Kunta luo toiminnallaan kuntalaisille hyvät edellytykset huolehtia omasta terveydestään ja hyvinvoinnistaan.

Strateginen tavoite (kuntastrategia)	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Tavoite	Toteuma
Osallistumista ja yhteisöllisyyttä tukevat toimintamallit on otettu käyttöön	Osallistava aluesuunnittelu	Osallistamiskerrat	Osallistetaan kuntalaiset alueiden suunnitteluun	Okkosrannan leikkipuiston asukaskysely toteutettu
Liminka tunnetaan monipuolisena kulttuuri-, liikunta- ja tapahtumakuntana	Mahdollistetaan tapahtumien järjestäminen yleisillä alueilla	Vastataan tarpeisiin	Vastataan tarpeisiin	toteutunut

Talouden tasapaino ja johtaminen

Kunnan perustehtävien hoitaminen ja strategisten päämäärien saavuttaminen edellyttää suunnitelmallista ja pitkäjäteistä taloudenhoitoa. Palvelut järjestetään palveluiden järjestämissuunnitelmien ja talouden reunaehdot huomioiden. Johtamisessa ja taloudenhoidossa huomioidaan yhä enemmän konsernin kokonaisuus. Kunta kehittää asiointipalveluita entistä sähköisempään muotoon. Yhteisöllisyyttä ja kuntalaisten osallistumista vahvistetaan ottamalla käyttöön uusia toimintamalleja, jotka tukevat kuntalaisten kohtaamisia ja vuoropuhelua sekä eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja aktiivista toimintaa.

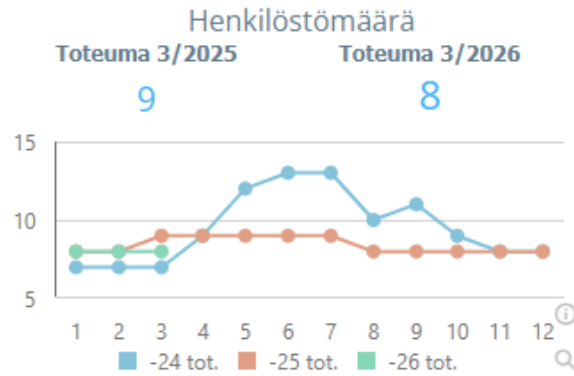
Strateginen tavoite (kuntastrategia)	Palvelualueen toimenpide	Mittari	Tavoite	Toteuma
Kuntakonsernin talous	Talousarvio	Talousarvio 12/2026	+/- 0	3/2026 tulos positiivinen

on tasapainossa	Toiminnan kehittäminen vastaamaan tilaajan tarpeita muuttuvissa tilanteissa. Kustannuskasvun hillitseminen	Toteutunut/Ei toteutunut Maarakennuskustannusindeksi /vuosi	Digitaalisten työkalujen kehittäminen	Toteutunut -1,7 %
Omistajaohjauksella toteutetaan kuntastrategiaa	Omistajaohjaus palaverit Palvelusopimus	Talousarvio	+/- 0 Laatukieros 2kpl/ vuosi	ei toteutunut 1* pidetty
Hyvinvoiva, osaava, sitoutunut ja kehityshakuisen henkilöstö	Koulutussuunnitelma Tavoitekeskustelut Henkilöstönsaatavuus ja tarve Sairauspoissaolojen määrä alle 15 pv/tt Pitkien sairauspoissaolojen väheneminen Työhyvinvoinnin lisääminen	Koulutuspäivien lukumäärä 100 % 5 hlö/vuosi Sairauspoissaolot pv/tt Sairauspoissaolot/vuosi 1-2/vuosi Henkilöstökysely 1 krt/2 vuodessa	2 pv/hlö 100 % Kausityöresurssin saatavuus Samalla tasolla kuin vuonna 2025 Vuoden 2025 taso Mukana työhyvinvoinnin rakentajat hankkeessa. Työhyvinvoinnin tapahtuma yksikössä.	- 100 % 4 hlö/vuosi 4,9 pv/tt henkilöstökysely toteutettu 2025
Oikea-aikainen, avoin ja monikanavainen viestintä	Ajankohtaisista asioista viestiminen	Toteutunut/Ei toteutunut	Viestitään ajankohtaisista asioista kuntalaisille. Valmistellaan Kunnallistekniikan viestinnän vuosikello	Toteutunut, viestinnän vuosikello valmis

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Liikelaitoksessa työskentelee ammattitaitoista ja sitoutunutta henkilöstöä. Investointien määrä ja mahdolliset muutokset tilauskannassa sekä talouden tasapainottaminen voi edellyttää tarkastelemaan henkilöresurssitarvetta tarkemmin. Talousarviossa on varattu määräraha kausityölle (5 hlö). Kausityötä tarjotaan 1-6 kk pituisiin työsuhteisiin, riippuen työn teettämisen tarpeesta ja tehtävästä. Kausityöhön tarvittava henkilöresurssi on rekrytty. Kesänuorten työllistämistä uudistetaan liikelaitoksen osalta ja ohjausresurssi toteutetaan perustyöhön sisältyvänä. Kesäkaudella puistojen kunnossapidon tehtävissä tulee työskentelemään n. 10 nuorta. Palkkatukityö käytänteet ovat muuttumassa, mutta liikelaitos pyrkii mahdollistamaan työllistymisen edistämistä. Harjoittelu- ja työssä oppimisen paikkoja tarjotaan tilanteen mukaan. Henkilöstön osaamisen kehittämistä mahdollistetaan erilaisin koulutuksin. Koulutuksissa huomioidaan työturvallisuuden panostaminen, yhdyskuntarakentamislakia koskevat muutokset sekä ammatillista osaamista lisäävät koulutukset. Alkuvuodesta henkilöstö päivitti osaamistaan osallistumalla EA1- koulutukseen, työturvallisuuden ja Navisec- tietoturvallisuu-

den koulutuksiin sekä perehtyi Lapsi ystävällisen kunnan ajatukseen LYK- koulutusvideoin ja kunnosapidon työkalun hallintaan. Työntekijöiden työhyvinvointia pyritään lisäämään ottamalla henkilöstöä mukaan työn suunnitteluun, lisäämällä työnkiertoa, varhaisen tuen palveluilla sekä työaikamuutoksilla.

HENKILÖSTÖMÄÄRÄ	2023	2024	2025	2026
Vakinaiset, lkm	13	8	8	8
Määräaikaiset, kausityö lkm	9	5	1	5
Sijaiset, lkm	0	0	0	0
Työllistetyt (vuoden aikana), lkm	3	3	2	0
Henkilöstö yhteensä	25	16	11	13

Kunnallistekniikan oman työn näkyvyyttä on tuotu esiin työntekijän ääntä kuullen eli podcast yhdyskuntainsinöörin tehtävän esittelynä. Liikelaitoksen henkilöstö on osallistunut Työhyvinvoinnin rakentajat hankeen koulutuksiin.

Henkilöstön kanssa on pidetty kehityskeskustelut alkuvuodesta. Työhyvinvoinnin jaksamista on tuettu kannustamalla käyttämään kunnan tarjoamia liikuntapalveluita ja Smartum liikunta- ja kulttuurietuja. Työhyvinvointikysely toteutetaan joka toinen vuosi, kysely on toteutettu vuonna 2025. Työergonomiaan liittyvää ohjausta tarjotaan työfysioterapeutin suosituksesta.

Talven influenssakaudella on ollut vaikuttavuutta sairauspoissaolojen lisääntymiseen.

